

Er vejen bestemt på forhånd?

Bedsteforældres betydning for
unges uddannelsesvalg

Er vejen bestemt på forhånd? – bedsteforældres betydning for unges uddannelsesvalg

er en del af projektet "Hvad driver unges uddannelsesvalg?", som gennemføres af Tænk tanken DEA med finansiering fra Grundejernes Investeringsfond. Projektets formål er at belyse, hvad der driver unges uddannelsesvalg med særligt fokus på at forstå fravalget af erhvervsuddannelserne og tilvalget af de gymnasiale uddannelser, og er baseret på både kvantitative og kvalitative analyser og undersøgelser.

Projektet består af følgende udgivelser

Opsamlingsrapport

Hvad driver unges uddannelsesvalg?

Afkast og risiko ved at tage en uddannelse

Vælger unge uddannelse i et investeringsperspektiv?

Er vejen bestemt på forhånd?

Bedsteforældres betydning for unges uddannelsesvalg

Drømmetidslinjer og perlevenner

Etnografisk eksperiment om unges fremtidsdrømme og overvejelser om uddannelsesvalg

Forældres, søskende og klassekammeraters betydning for unges uddannelsesvalg

Inspiration fra udlandet

Erhvervsuddannelser i Schweiz, Østrig og Finland

Mellem forventningens glæde og det svære valg

2109 elever i 9. klasse om valget af ungdomsuddannelse

Unge valg af ungdomsuddannelse

Et litteraturstudie

Valg for livet

Unge fortællinger om ambitioner, fordomme og uendelige muligheder

Verden i væren og vorden

Fortællinger, forpligtelser og paradokser i uddannelsesvalget i en 9. klasse

Tænk tanken DEA

Fiolstræde 44

1171 København K

www.dea.nu

2. april 2018

Udarbejdet af

Kasper Marc Rose Nielsen, Seniorøkonom

Indhold

1 Introduktion	1
1.1 Hovedkonklusioner.....	2
2 Data og metode	4
2.1 Data.....	4
2.2 Metode	5
3 Beskrivelse af de unge, deres forældre og bedsteforældre	7
3.1 De unges valg af ungdomsuddannelse	7
3.2 En beskrivelse af generationerne	9
3.3 De unges uddannelsesvalg i forhold til bedsteforældres og forældres uddannelse	12
4 Resultater	17
4.1 Sammenhængen mellem tidligere generationers uddannelse og den unges uddannelsesvalg	17
4.2 Sammenhængen mellem tidligere generationers arbejdsmarkedshistorik og den unges uddannelsesvalg	21
5 Følsomhedsanalyse	24
6 Litteratur	26
7 Appendiks	27
7.1 De fulde resultattabeller til tabel 8, 9, 10 og 11	27
7.2. Aldersforskelle i generationerne	36

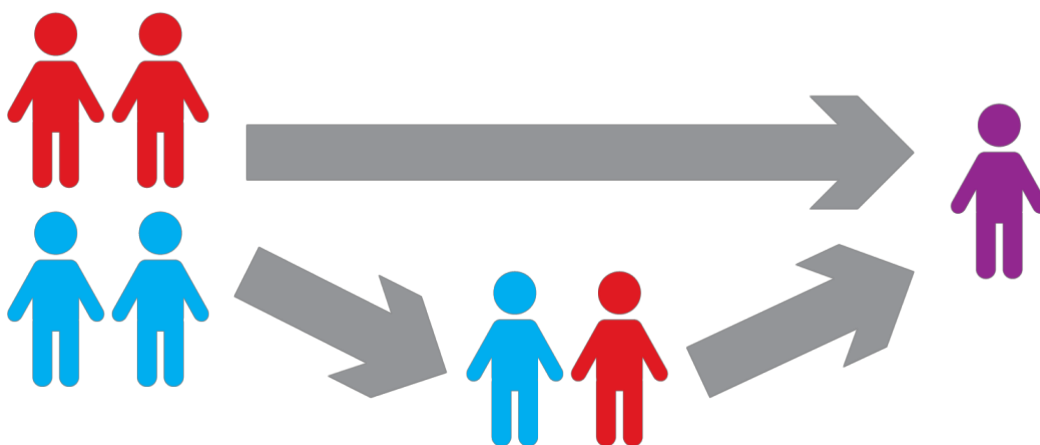
1 Introduktion

I de senere år har man diskuteret, hvilken rolle uddannelsessystemet kan have for at sikre en højere grad af social mobilitet. Fokus har været, og er stadig, især den opadgående mobilitet, hvor målet har været, at børn skal opnå et højere uddannelsesniveau end deres forældre.

Forældrenes indflydelse på barnets uddannelsesvalg, og i sidste ende succes på arbejdsmarkedet, er blevet belyst, både kvalitativt og kvantitativt, i flere analyser. Analyserne når ofte til samme konklusion: barnet opnår næsten samme uddannelsesniveau, og senere hen også arbejdsmarkedsstatus, som forældrene. Et barn, hvis forældre har en universitetsuddannelse, ender sandsynligvis også på universitetet. Det samme gør sig gældende, når der ses på barnets lønniveau sammenholdt med forældrenes; børn af de mest velhavende forældre, ender selv blandt de mest velhavende i deres generation (DEA 2015). Det er disse sammenhænge man traditionelt har set på, når den sociale mobilitet skulle måles og hvordan den negative sociale arv kan brydes for børn fra uddannelsesfremme og/eller mindre bemidlede hjem.

For at komme tættere på en forståelse heraf, inddrager denne analyse et nyt aspekt – bedsteforældrene. I figur 1 er vist, hvordan tre generationers sammenhæng er tænkt, hvor både bedsteforældrene og forældrene kan påvirke den unges uddannelsesvalg.

Figur 1. Det intergenerationelle link mellem bedsteforældre, forældre og børn

Bedsteforældrene kan påvirke deres barnebarn på en direkte og en indirekte måde:

- Den direkte, hvor bedsteforældrene påvirker barnebarnet udenom forældrene. Denne påvirkning kan både være af økonomisk og ikke-økonomisk karakter. Den økonomiske påvirkning kan være i form af økonomisk bistand, gaver eller andre materielle goder, som kan være med til at sikre et solidt økonomisk fundament for børnebørnene. Den ikke-økonomiske del kan være i form af tidlig påvirkning alt efter, hvor involveret den enkelte bedsteforælder har været i sit barnebarns opvækst. Bedsteforældrene kan også have en betydning i det øjeblik, den unge skal vælge ungdomsuddannelse ved at give barnebarnet råd og vejledning i forhold til at vælge uddannelse, eller ved at benytte deres netværk til at finde ud af, hvordan barnebarnet kommer ind på en specifik uddannelse eller fx får en læreplads.

- Den indirekte påvirkning er gennem barnets forældre, hvor det ligesom ved den direkte påvirkning kan være af økonomisk og ikke-økonomisk karakter. Den økonomiske påvirkning kan være ved en overførsel af penge fra bedsteforældrene til forældrene, hvormed husstanden vil være sikret mod økonomiske ændringer, mens den ikke-økonomiske indflydelse gennem forældrene kan være i form af egenskaber, kultur eller normer, forældrene har taget med fra deres eget barndomshjem.

Forældrene vil kun påvirke deres børn direkte, da der intet led er mellem dem og deres barn. Dermed vil forældre påvirkningen være gennem de samme kanaler som beskrevet ved bedsteforældrenes direkte påvirkning.

1.1 Hovedkonklusioner

- **Forældre generation har størst betydning**
Forældrene har større betydning for den unges valg af ungdomsuddannelse end bedsteforældrene. Dette gælder når der ses på forældres uddannelses- og arbejdsmarkedshistorik sammenholdt med bedsteforældrene. Dog vil forældrene være stærkt præget af bedsteforældrene, hvormed en del af forældrenes betydning kan henføres til bedsteforældrene.
- **Især mors og bedstemødrenes uddannelsesvalg har betydning**
Desto længere ens bedsteforældre og forældre har været i uddannelsessystemet, desto lavere er sandsynligheden for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse og i stedet vælger en gymnasial ungdomsuddannelse eller ikke at uddanne sig mere. Det er især mors og bedstemødrenes uddannelsesvalg, der har betydning for, hvilken vej den unge vælger.
- **Børn med faglærte forældre og faglært bedstemor vælger en erhvervsuddannelse**
Den unge er mere tilbøjelig til at vælge en erhvervsuddannelse, hvis både mor eller far og dennes mor er faglærte. Dette tyder på, at der inden for familierne eksisterer et generationsforudbestemt uddannelsesvalg, hvor yngste generation vælger samme uddannelsesvej som tidligere generationer, hvis disse har valgt samme uddannelsesvej.
- **Børn med faglært bedstemor, men uden faglærte forældre, vælger ikke en erhvervsuddannelse**
Den unge er mindre tilbøjelig til at vælge en erhvervsuddannelse, hvis bedstemor er uddannet som faglært. Dette kan skyldes, at bedstemor i dette tilfælde er normbryder, hvor hendes valg af en erhvervsuddannelse skal ses som mere som et valg af uddannelse end et valg af erhvervsuddannelse, da de fleste kvinder i bedsteforældre generationen endte som husmor uden uddannelse grundet datidens kønsroller.
- **Børn hvis bedstemor havde en høj lønindkomst, vælger en erhvervsuddannelse**

Desto højere løn ens bedstemor havde, desto højere er sandsynligheden for at vælge en erhvervsuddannelse. Denne sammenhæng kan afspejle, at familien er mere orienteret mod arbejdsmarkedet end uddannelsessystemet og at det mere er familienormen at arbejde end at uddanne sig.

Rapporten er opbygget på følgende måde: I kapitel 2 beskrives, hvordan populationen på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik er udvalgt, og hvilken metode der bruges til at finde betydningen af den unges bedsteforældres og forældres uddannelses- og arbejdsmarkedshistorik i forhold til, om den unge vælger en erhvervsuddannelse. I kapitel 3 præsenteres statistikker for, hvem de unge, bedsteforældre og forældre er, samt hvordan forældrenes og bedsteforældrenes valg af uddannelse og senere arbejdsliv muligvis kan påvirke den unges valg af en erhvervsuddannelse. I kapitel 4 er selve analysen, hvor der ses nærmere på, om de før fundne mulige sammenhænge eksisterer. I kapitel 5 undersøges, hvilken betydning inddragelsen af grundskolekarakterer har for de fundne resultater.

2 Data og metode

I dette kapitel præsenteres afgrænsningerne i data og den bagvedliggende metode, der bruges til at analysere sammenhængen mellem bedsteforældre og forældre og den unges uddannelsesvalg efter grundskolen, og når der vælges ungdomsuddannelse anden gang efter en mulig afbrudt ungdomsuddannelse. Grunden til at begge valgsituationer ønskes belyst er for at se nærmere på om de samme faktorer både har betydning, når den unge skal vælge uden selv at have stiftet bekendtskab med ungdomsuddannelserne og, når den unge selv har været på en ungdomsuddannelse.

2.1 Data

Registerdata fra Danmarks Statistik ligger til grundlag for analyserne, hvor der for elever med en afsluttet grundskole eller afbrudt ungdomsuddannelse i perioden 2004 til 2015 er fundet oplysninger om bedsteforældres og forældres uddannelses- og arbejdsmarkedshistorik. Slutåret 2015 er valgt for at kunne følge den unge et år efter afsluttet grundskole eller afbrudt ungdomsuddannelse.

Koblingen tilbage til den unges bedsteforældre besværliggøres af forskellige forhold, hvorfor en del af dem som afslutter grundskolen eller afbryder en ungdomsuddannelse mellem 2004 til 2015 ikke indgår i analysen grundet manglende oplysninger om alle fire bedsteforældre. Dette kan skyldes, at den unge eller familien er kommet til landet, manglende registreringer tilbage i tiden i forhold til uddannelse og arbejdsmarkedsstatus.

I registrene var børn tidligere defineret som personer 18 år eller derunder, mens definitionen fra 1986 og frem også dækker alle personer under 25 år, der er hjemmeboende. Derfor indeholder analysen alle de unge, hvor det er muligt at finde mindst én ud af de fire bedsteforældre via variablene `mor_id` og `far_id` i befolkningsregistret.

Yderligere afgrænses der i forhold til bedsteforældrenes arbejdsmarkedsoplysninger. I analysen ønsker vi at se nærmere på, hvad bedsteforældrenes løn og arbejdsmarkedsposition har af betydning for den unges uddannelsesvalg. Derfor medtages bedsteforældre kun, hvis personen har været aktiv på arbejdsmarkedet fra 1980 og frem. Ellers ville vi for de bedsteforældre, hvor der kun er oplysninger om offentlige overførsler, måle på forskelle mellem arbejdsmarkedsunderstøttelse og pensioner over tid. Det sidste forbehold i forhold til bedsteforældrene er, at de skal være i live op til den unges ungdomsuddannelse, så den direkte påvirkning af den unge er mulig.

Oplysninger om bedsteforældrenes og forældrenes arbejdsmarkedsstatus hentes fra den socioøkonomiske klassifikation fra arbejdsklassifikationsmodulet (AKM), hvorfra der ses nærmere på, om bedsteforældre og forældrene fra 1980 og frem til 2015 har været selvstændige eller topledere. Lønoplysninger hentes fra indkomstregistret (IND), hvor det er lønindkomst i alt, som bruges til at indikere bedsteforældrenes og forældrenes lønniveau. På denne måde inddrages der også bonusser og lignende i det anvendte lønbegreb. Forskellene mellem de unges bedsteforældre og forældre bunder derfor ikke kun i forskellen i timelønnen, men også i, hvor gode de tidligere generationer har været til at forhandle sig til frynsegoder og lignende. Lønnen omregnes til 2015-niveauet ved det årlige forbrugerprisindeks.

Uddannelsesoplysningerne for bedsteforældre og forældre hentes fra uddannelsesregistret (UDDA), hvor den højeste fuldførte uddannelse anvendes. Uddannelsesniveauer og -tid sættes til 2017-

definitionen, hvorfor der ikke ses på, om den enkelte uddannelse ændrer niveau eller normeret tid gennem årene. Dette forsøges dog udbedret, og metoden herfor gennemgås i metodeafsnittet.

Oplysningerne om den unges ungdomsuddannelsesvalg og -frafald hentes fra elevregistret, (KOTRE). I denne analyse ses en afbrudt ungdomsuddannelse som en ikke gennemført ungdomsuddannelse enten ved et decideret frafald eller hvis eleven ikke har gennemført alle trin, fx hvis en elev mangler hovedforløbet, men har grundforløb eller omvendt. Oplysninger om elevens faglige niveau hentes fra grundskolekarakterregistret (UDFK), hvor gennemsnittet af dansk og matematik fra afgangsprøven bruges for at sikre, at eleverne sammenlignes ud fra samme grundlag og med mindst mulig påvirkning fra grundskolelæreren. Disse karakterer indsamles fra 2001/2002, hvilket gør, at der mangler oplysninger om elever fra før dette skoleår. Yderligere inddrages også personlige karakteristika for den unge fra befolkningsregistret (BEF) for at sikre, at den unge er bosiddende i landet det givne år, der søges uddannelse fra.

2.2 Metode

Analysen sammenligner dem, der vælger en erhvervsuddannelse med dem, der i stedet hhv. vælger en gymnasial ungdomsuddannelse, vælger ikke at tage en ungdomsuddannelse efter grundskolen eller forinden har afbrudt en ungdomsuddannelse. Grunden til, at det er valget af erhvervsuddannelse, der er sat som udfaldsvariabel er, at det dermed sikres, at unge der tager eller fuldfører en ungdomsuddannelse uden for det ordinære uddannelsessystem f.eks. ved hf-enkeltfag eller tilsvarende uddannelse i udlandet indgår i referencegruppen. Til denne sandsynlighedsmodel, hvor udfaldet er erhvervsuddannelse eller ej, bruges en såkaldt probit-model, der sikrer, at sandsynligheden for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse, ikke forudsiges med en sandsynlighed over 100 pct. og større end 0 pct.

$$\Pr(eud = ja) = \Phi(\text{mand} + \text{nydansker} + \text{hjemmeboende} + \text{karakter dansk} + \text{karakter matematik} + \text{tidligere uddannelse} + \text{far løn} + \text{far uddannelse} + \text{far selvstændig} + \text{far topleder} + \text{mor løn} + \text{mor uddannelse} + \text{mor selvstændig} + \text{mor topleder} + \text{farfar løn} + \text{farfar uddannelse} + \text{farfar selvstændig} + \text{farfar topleder} + \text{farmor løn} + \text{farmor uddannelse} + \text{farmor selvstændig} + \text{farmor topleder} + \text{morfar løn} + \text{morfar uddannelse} + \text{morfar selvstændig} + \text{morfar topleder} + \text{mormor løn} + \text{mormor uddannelse} + \text{mormor selvstændig} + \text{mormor topleder} + \text{manglende mor} + \text{manglende far} + \text{manglende farfar} + \text{manglende farmor} + \text{manglende mormor} + \text{manglende morfar} + \text{år} + \text{region})$$

De forklarende variable i modellen kan inddeles i tre grupper. Den første gruppe af variable kan knyttes til den unge, hvor der inddrages oplysninger om køn, etnicitet, boligsituation og uddannelseshistorik. Køn og etnicitet er medtaget for at fjerne eventuelle præferencer i forhold til uddannelse, der kan knyttes til disse to karakteristika. Boligsituation defineres af, hvorvidt den unge er hjemmeboende eller ej. Uddannelseshistorikken dækker over, om den unge har gået i tiende klasse, hvilket er medtaget med samme begrundelse som hjemmeboende, da vi hellere vil se på betydningen af dette frem for betydningen af aldersvariation. Grundet skæringen ved afsluttet grundskole er der nemlig ikke den store aldersforskel i gruppen af unge, hvorfor alder ikke indgår i denne analyse.

I analysen af uddannelsesvalget efter en afbrudt ungdomsuddannelse indgår 10. klasse ikke, men derimod om den unge har afbrudt en erhvervsuddannelse frem for en gymnasial ungdomsuddannelse. I populationen af unge efter en afbrudt ungdomsuddannelse er aldersvariationen større end i populationen efter afsluttet grundskole. Derfor inddrages alder her for at udligne denne forskel.

Yderligere inddrages der også oplysninger om, hvordan den unge har klaret grundskolens afgangsprøve i dansk og matematik. Afgangsprøven er valgt, da det her ikke alene er læreren, der afgiver karakteren, mens fagene dansk og matematik er valgt, da alle skal aflægge prøve i disse ved afslutningen af grundskolen. Ved at inddrage grundskolekarakterer vil de ældre elever ikke indgå i analysen, da der først er oplyst karakterer for skoleåret 2001/2002. Derfor ses der også i følsomhedsanalyserne (se kapitel 5) nærmere på, om de fundne resultater ændrer sig, når alle personer med en afsluttet grundskole eller afbrudt ungdomsuddannelse er medtaget.

Den næste gruppe af variable kan knyttes til tidligere generationers uddannelses- og arbejdsmarkedshistorik. Fælles for lønoplysningerne for både forældre og bedsteforældre er, at de vil være stærkt påvirket af, hvornår personen har været aktiv på arbejdsmarkedet. For at gøre det sammenligneligt for hver generation renses lønnen for, hvornår personen er født. Det vil sige at der for fx bedsteforældregenerationen køres regression for at rense lønnen i forhold til, hvornår det ville været muligt for personen at være på arbejdsmarkedet.

$$\log(løn_t) = fødselsår + fødselsår^2$$

Grunden til, at det er fødselsåret og ikke indkomståret er, at indkomstoplysningerne kun stammer fra 1980 og frem, hvorfor der for nogle bedsteforældre og forældre kun medtages en lille del af arbejdslivet. Fødselsåret giver også en indikation af den potentielle erhvervs erfaring og de generationelle forskelle, som ikke ville blive opfanget ved at anvende indkomståret. På denne måde forsøger vi at udligne, hvornår det er vi observerer bedsteforældrene og forældrene. Lønindkomsten er medtaget for at se, hvilken betydning forældrenes og bedsteforældrenes succes på arbejdsmarkedet har for den unges uddannelsesvalg. Derudover inddrages der også i modellen, hvorvidt bedsteforældre og forældre på et tidspunkt har været selvstændige eller topledere. Samlet set er arbejdsmarkedsindikatorerne medtaget for at se nærmere på, om arbejdsmarkedet eventuelt trækker mere end uddannelsessystemet. Særligt ses der på, om familiens historik som selvstændige trækker den unge over mod en kortere vej til arbejdsmarkedet. Yderligere indgår der også uddannelsesoplysninger for bedsteforældre og forældrene i form af tid og niveau. Ligesom ved lønnen forsøges uddannelsesalderen renses for tendenser, der alene skyldes, hvornår det var muligt for bedsteforældrene og forældrene at færdiggøre deres uddannelse. Derudover foretages analysen også med uddannelsesniveaue. Uddannelsesoplysninger medtages for at se nærmere på betydningen af bedsteforældres og forældrenes kendskab til uddannelsessystemet og hvad det betyder for den unge, at familien er villig til at investere i uddannelse. Det sidste der medtages om bedsteforældrene og forældrene er, hvorvidt de kan observeres i registrene eller ej. Dette gøres for ikke at miste for mange personer alene på baggrund af manglende oplysninger. Ideen er, at denne indikator skal udligne forskellen mellem at have og ikke have oplysninger om alle bedsteforældre og forældre.

Den sidste gruppe af forklarende variable der medtages i modellen er året for start på søgning og bopælsregion for at fjerne betydningen af disse fra de andre forklarende variable.

Analysen medtager også, om uddannelsesvalget er fastlåst over generationerne. Dette gøres ved at indføre en interaktion mellem mor eller far og dennes to forældre i forhold til om de to generationer har været gennem en erhvervsuddannelse. Ellers er modellen sammenlignelig med den før beskrevet.

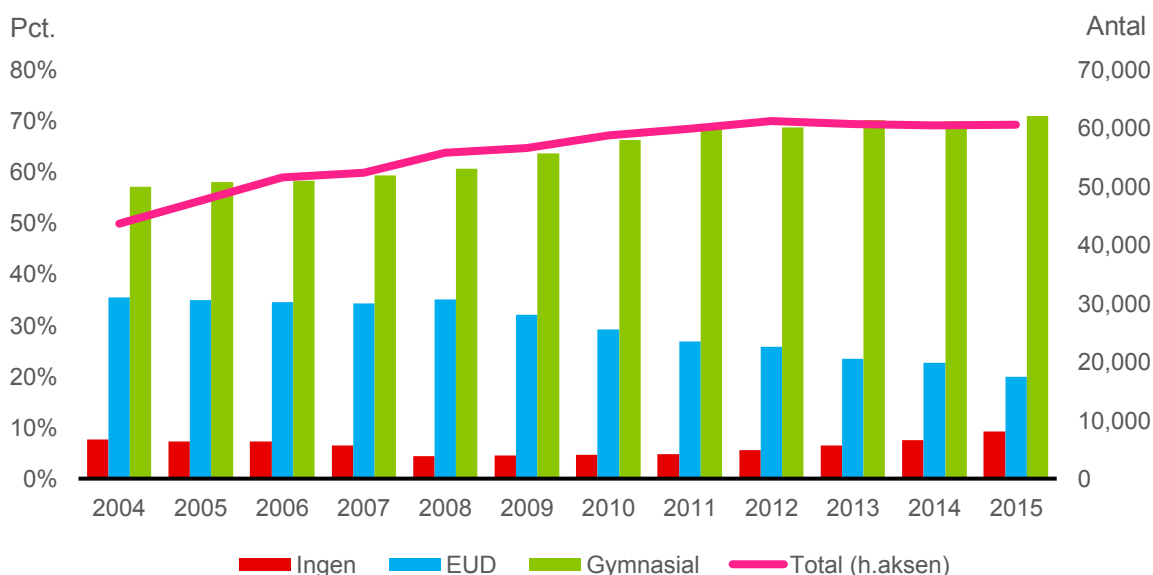
3 Beskrivelse af de unge, deres forældre og bedsteforældre

I dette kapitel ses der nærmere på de unges valg af ungdomsuddannelse, uanset om det er gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse, efter afsluttet grundskole eller afbrudt ungdomsuddannelse, samt hvad der karakteriserer disse unge. Udover den unge selv, ses der også nærmere på forskellene mellem den unges bedsteforældre og forældre, og hvorvidt der er tegn på et ensformigt uddannelsesvalg over generationerne. Til sidst ses der nærmere på, hvordan bedsteforældrenes og forældrenes færden på arbejdsmarkedet hænger sammen med den unges til- eller fravalg af en erhvervsuddannelse.

3.1 De unges valg af ungdomsuddannelse

I perioden 2004 til 2015 er det muligt at sammenkoble 668.460 unges uddannelsesvalg efter grundskolen med mindst én af deres bedsteforældre og forældre. Blandt disse valgte 65 pct. at påbegynde en gymnasial ungdomsuddannelse, mens 29 pct. valgte en erhvervsuddannelse. Figur 2 viser det årlige antal unge, der skal vælge ungdomsuddannelse direkte efter grundskolen, og hvordan disse fordeler sig mellem de gymnasiale ungdomsuddannelser, erhvervsuddannelserne eller ingen ungdomsuddannelse. Over perioden ses, at antallet af unge der skal vælge ungdomsuddannelse er stigende; fra 43.605 unge i 2004 til 60.523 i 2015. Antallet er højest i 2012, hvor 61.161 unge færdiggjorde grundskolen. Andelen af unge, som vælger en gymnasial ungdomsuddannelse, har ligeledes været stigende fra 2004 til 2015, hvor der blandt de unge var 57 pct. i 2004, mens andelen i 2015 var steget til 71 pct. Omvendt er andelen af unge, der vælger en erhvervsuddannelse, faldet over perioden, hvor der i 2004 var 35 pct., mens andelen i 2015 var 20 pct. Den højere andel i 2015 som ikke tager en ungdomsuddannelse efter grundskolen skyldes, at de efterfølgende kun kan følges i kortere tid.

Figur 2: Elevernes valg af ungdomsuddannelse efter grundskolen

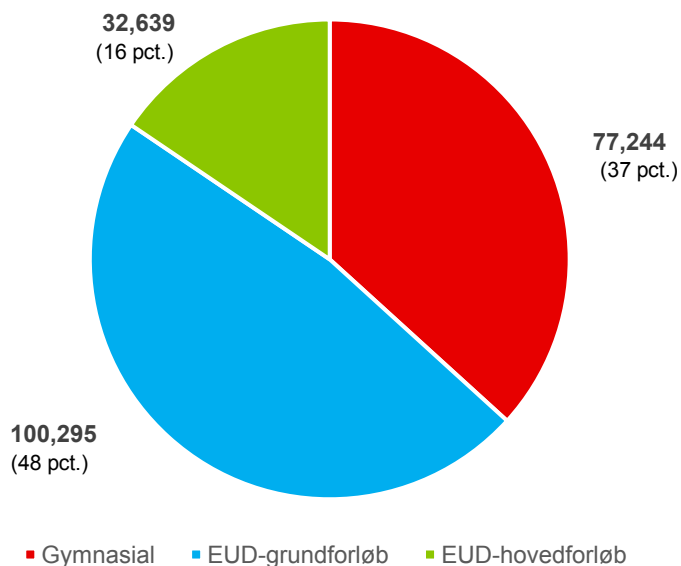

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Udover at se nærmere på de unges uddannelsesvalg efter grundskolen, ses der også i analysen nærmere på deres første omvalg efter en afbrudt ungdomsuddannelse. Over perioden er der 210.178, der vælger at afbryde en ungdomsuddannelse. Af figur 3 fremgår det, at langt de fleste unge med en

afbrudt ungdomsuddannelse kommer fra en erhvervsuddannelse. Disse udgør 63 pct. af det samlede frafald.

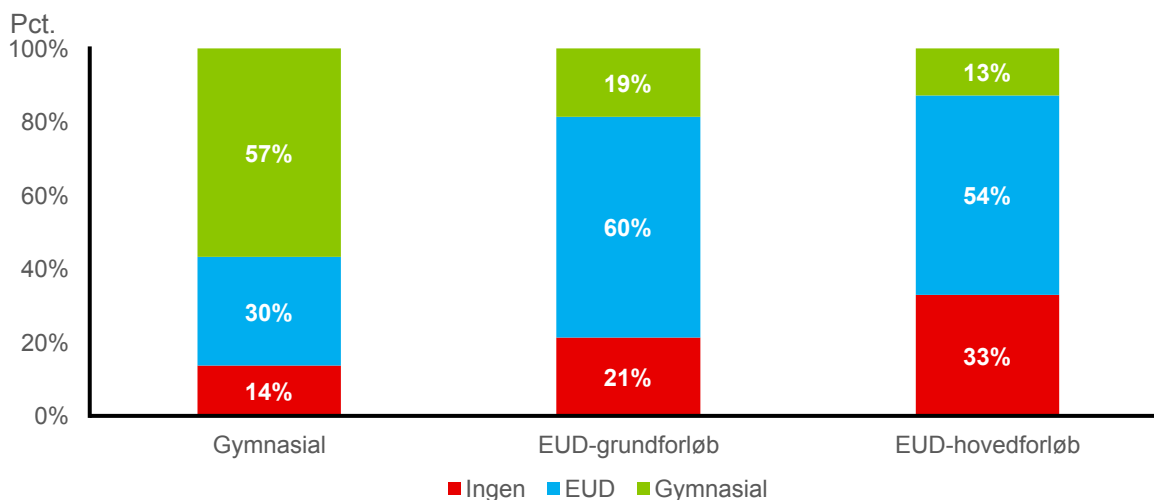
Figur 3: Elever der afbryder deres ungdomsuddannelse

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Ud af de 210.178 unge med en afbrudt ungdomsuddannelse, er der 80 pct., der igen påbegynder en anden ungdomsuddannelse. I figur 4 er det vist, hvordan de unges omvalg ser ud i forhold til hvilken ungdomsuddannelse de afbryder. Blandt de unge, der afbryder en gymnasial ungdomsuddannelse, vælger 57 pct. at starte på en ny gymnasial ungdomsuddannelse, mens 30 pct. vælger at gå over til en erhvervsuddannelse. Af de unge, som afbryder et grundforløb på en erhvervsuddannelse, starter størstedelen – 60 pct. - på en ny erhvervsuddannelse, mens 19 pct. skifter til en gymnasial ungdomsuddannelse. Blandt de unge, der vælger at afbryde et hovedforløb på erhvervsuddannelserne, vælger 54 pct. at starte på en ny erhvervsuddannelse efterfølgende, mens 13 pct. skifter til en gymnasial ungdomsuddannelse.

Figur 4: Valg efter afbrudt ungdomsuddannelse

Kilde: Egne beregninger på registerdata

3.2 En beskrivelse af generationerne

Tabel 1 viser, hvem de unge er, som står og skal vælge ungdomsuddannelse efter grundskolen eller en afbrudt ungdomsuddannelse efter, om de vælger en erhvervsuddannelse eller ej. Blandt de unge, der vælger efter grundskolen, er 64 pct. af dem, der valgte en erhvervsuddannelse mænd, mens der er et flertal af kvinder, 54 pct., blandt dem, der ikke vælger en erhvervsuddannelse. For de unge, der skal vælge ungdomsuddannelse igen efter at have afbrudt deres første ungdomsuddannelse, er det stadigvæk et flertal af mænd, der starter på en erhvervsuddannelse, mens det blandt dem som ikke vælger en erhvervsuddannelse, ses en ligelig fordeling mellem kønnene. Når der ses nærmere på etnicitet fremgår det af tabellen, at der ikke er den store forskel mellem andelen blandt dem som vælger en erhvervsuddannelse og dem som ikke gør. Der ses hellere ikke den store forskel blandt de unge, hvorvidt de er hjemmeboende eller ej. Dog er der en større andel blandt dem, der starter på en erhvervsuddannelse, som ikke er hjemmeboende. Hvis der ses nærmere på de unges uddannelseshistorik fremgår det af tabellen, at karaktergennemsnittet både i dansk og matematik er lavere for de unge, der starter på en erhvervsuddannelse, end blandt de unge, som ikke går denne vej. Den største forskel mellem de to grupper er i matematik-karakteren fra grundskolen, hvor dem som vælger en erhvervsuddannelse ligger 3,13 karakterer lavere end de unge, der ikke tager en erhvervsuddannelse. Blandt de unge, der påbegynder en erhvervsuddannelse, har lidt mere end halvdelen fuldført en 10. klasse, mens lidt under halvdelen af dem, der ikke påbegynder en erhvervsuddannelse har været gennem 10. klasse.

Blandt de unge, der har afbrudt en ungdomsuddannelse ses det, at størstedelen af dem, der påbegynder en ny erhvervsuddannelse har afbrudt en erhvervsuddannelse. Dette har 77 pct. gjort. Blandt de unge, der ikke vælger en erhvervsuddannelse efter en afbrudt ungdomsuddannelse har halvdelen afbrudt en erhvervsuddannelse.

Tabel 1: Karakteristika for de unge

	Grundskole		Afbrudt ungdomsuddannelse	
	EUD	Ej EUD	EUD	Ej EUD
Mand	64	46	60	50
Nydanser	2	2	2	3
Hjemmeboende	97	98	81	83
Grundskolekarakterer				
- Matematik	4,34	7,47	4,38	5,81
- Dansk	4,59	7,46	4,80	6,20
Manglende grundskolekarakterer				
- Matematik	9	5	13	9
- Dansk	8	5	11	8
10. klasse	52	47	0	0
Afbrudt eud	0	0	77	50
Antal obs.	194.138	474.322	132.934	77.244

Kilde: Egne beregninger på registerdata

I tabel 2 ses der nærmere på forældrene til de børn, der skal vælge ungdomsuddannelse. Både blandt mødrene og fædre ses det, at der er en større andel af ufaglærte og faglærte blandt dem med børn, der påbegynder en erhvervsuddannelse både efter grundskole og efter en afbrudt ungdomsuddannelse, mens andelen af mødre og fædre med en videregående uddannelse er højere blandt dem, der har børn som ikke påbegynder en erhvervsuddannelse. Andelen af mødre og fædre, der på et tidspunkt gennem deres arbejdsliv har været selvstændige er stort set ens for de to grupper af unge. I alle tilfælde ses det, at andelen af unge, hvis mor eller far på et tidspunkt i deres arbejdsliv har været topleder, er størst hos de unge, der ikke vælger en erhvervsuddannelse. Den største forskel er blandt fædre, hvis barn skal vælge efter grundskolen, hvor andelen er 10 procentpoint større end for dem, hvis barn starter på en erhvervsuddannelse. Ligeledes ses det også, at den gennemsnitlige løn er højere for de forældre, hvis børn ikke vælger en erhvervsuddannelse. Også her er den største forskel mellem fædre til børn, som starter efter grundskolen, idet der er en forskel på 57.227 kr. i gennemsnitslønnen.

Tabel 2: Karakteristika for forældrene

	Grundskole		Afbrudt ungdomsuddannelse	
	EUD	Ej EUD	EUD	Ej EUD
Mors uddannelse				
- Ufaglært	32	18	34	26
- Faglært	49	37	46	39
- VU	18	44	19	34
- Tid	12,64	14,26	12,57	13,43
Mor selvstændig	15	15	16	17
Mor topleder	4	8	4	7
Mor løn	205.460	246.632	203.585	224.502
Fars uddannelse				
- Ufaglært	33	21	35	29
- Faglært	52	41	49	43
- VU	11	36	13	25
- Tid	12,53	14,07	12,43	13,23
Far selvstændig	30	30	29	31
Far topleder	11	21	11	16
Far løn	276.052	333.278	276.041	302.763
Antal obs.	194.138	474.322	132.934	77.244

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Den sidste generation der ses nærmere på er bedsteforældrene, hvor der i tabel 3 er vist forskellige karakteristika ud fra barnebarnets uddannelsesvalg. Ligesom ved forældrene ses der også blandt bedsteforældrene en større andel af ufaglærte blandt dem, hvis børnebørn påbegynder en erhvervsuddannelse og en større andel med en videregående uddannelse blandt de bedsteforældre, hvor børnebørnene ikke starter på en erhvervsuddannelse. Hos bedsteforældrene ses det, at andelen af faglærte er større for dem med børnebørn, der ikke starter en erhvervsuddannelse. Denne forskel i fordelingen blandt forældrene kan ses som et resultat af et uddannelsesløft mellem generationerne. Dermed er den egentlige forskel i bedsteforældregenerationen i højere grad baseret på "uddannelse eller ingen uddannelse" end ved forældrene og børnene, da uddannelse for disse generationer vil være vigtigere for at komme i beskæftigelse. Hvis der ses nærmere på bedsteforældrenes

arbejdsmarkedshistorik, ses det for bedstemødrene, at der stort set ikke er nogen forskel mellem andelen, der på tidspunkt har været selvstændig eller topleder. Derimod ses det nu hos bedstefædre i forhold til forældregenerationen, at både andelen af topledere og selvstændige er lavere blandt dem, der har børnebørn som vælger en erhvervsuddannelse. Ligesom hos forældregenerationen ses det også her, at den højeste gennemsnitsløn for alle bedsteforældrene er blandt dem, hvis børnebørn ikke starter en erhvervsuddannelse.

Tabel 3: Beskrivelse af bedsteforældrene

	Grundskole		Afbrudt ungdomsuddannelse	
	EUD	Ej EUD	EUD	Ej EUD
Mormors uddannelse				
- Ufaglært	64	51	63	55
- Faglært	23	27	22	25
- VU	6	13	6	10
- Tid	9,30	10,29	9,15	9,67
Mormor selvstændig	13	14	12	13
Mormor topleder	1	2	1	2
Mormor løn	137.997	150.552	134.215	142.580
Morfars uddannelse				
- Ufaglært	45	35	44	38
- Faglært	34	35	33	33
- VU	7	15	7	12
- Tid	9,63	10,51	9,42	9,87
Morfar selvstændig	26	31	24	27
Morfar topleder	6	10	6	8
Morfar løn	207.059	238.020	201.481	219.678
Farmors uddannelse				
- Ufaglært	61	49	59	51
- Faglært	19	23	18	20
- VU	5	11	5	8
- Tid	8,38	9,21	8,08	8,42
Farmor selvstændig	12	12	11	11
Farmor topleder	1	2	1	1
Farmor løn	117.113	127.466	112.321	116.970
Farfars uddannelse				
- Ufaglært	42	33	40	34
- Faglært	29	30	28	28
- VU	6	14	6	10
- Tid	8,51	9,31	8,19	8,51
Farfar selvstændig	26	29	23	24
Farfar topleder	6	9	5	7
Farfar løn	176.833	206.510	170.227	184.875
Antal obs.	194.138	474.322	132.934	77.244

Kilde: Egne beregninger på registerdata

3.3 De unges uddannelsesvalg i forhold til bedsteforældres og forældres uddannelse

I dette afsnit sammenholdes forældrenes og bedsteforældrenes uddannelsesvalg med, hvordan den unge vælger ungdomsuddannelse. Dette kan give et indblik i, hvorvidt der gennem generationerne er en fastholdelse i, hvordan man inden for familien vælger uddannelse.

I tabel 4 er fars families uddannelsesvalg vist i forhold til, hvilken ungdomsuddannelse den unge vælger efter afsluttet grundskole. Hvis der ses nærmere på bedsteforældregenerationen kan det ses, at fædrene generelt er vokset op i hjem, hvor bedsteforældre var ufaglærte, og samtidigt var det i fargenerationen mest almindeligt at vælge den faglærte vej. For den yngste generation ses det, at vejen går gennem gymnasiet, som er oftest anses som vejen til de videregående uddannelser. Dette kan ses som det føromtalte uddannelsesløft gennem generationerne.

Den højeste andel af unge som vælger en erhvervsuddannelse fås, hvis bedsteforældre er ufaglærte og faren ligeledes er ufaglært, hvor andelen er 45 pct. Den højeste andel af unge, der vælger en gymnasial ungdomsuddannelse fås, når højeste uddannelse blandt farens forældre er på videregående niveau og faren selv har taget en videregående uddannelse, her er andelen 90 pct.

Tabel 4: Uddannelsesvalget efter grundskolen efter farens families uddannelseshistorik

Bedsteforældre		Far		Den unge	
Ufaglært	42	Ufaglært	32	EUD	45
				Gymnasial	44
				Ingen	11
		Faglært	50	EUD	37
				Gymnasial	57
				Ingen	6
		Videregående uddannelse	18	EUD	14
				Gymnasial	83
				Ingen	3
Faglært	39	Ufaglært	22	EUD	37
				Gymnasial	54
				Ingen	9
		Faglært	51	EUD	34
				Gymnasial	61
				Ingen	6
		Videregående uddannelse	27	EUD	13
				Gymnasial	84
				Ingen	3
Videregående uddannelse	19	Ufaglært	16	EUD	23
				Gymnasial	70
				Ingen	6
		Faglært	29	EUD	28
				Gymnasial	68
				Ingen	5
		Videregående uddannelse	55	EUD	8
				Gymnasial	90
				Ingen	3

Kilde: Egne beregninger på registerdata

I tabel 5 er vist, hvordan familiens uddannelseshistorik er på mors side. I forhold til faren ses det, at moren højst sandsynligt er vokset op i et hjem, hvor det højeste uddannelsesniveau var på faglært niveau, mens moren, ligesom faren endte som faglært. Også her vil den unge igen vælge en af de gymnasiale uddannelser, og hermed sandsynligvis også vejen mod de videregående uddannelser. Uddannelsesløft fra bedsteforældrene til moren ses dermed ikke ligeså tydeligt som ved faren. Igen ses det dog, at den højeste andel af unge som vælger en erhvervsuddannelse på tværs af bedsteforældrenes uddannelsesniveau er, når forældrene er ufaglærte, hvor den højeste andel igen er, når bedsteforældrene og moren er ufaglærte, her er andelen af unge som vælger en erhvervsuddannelse nu på 47 pct., mens den højeste andel af unge, der vælger en gymnasial ungdomsuddannelse igen opnås, når både bedsteforældrene og moren har taget en videregående uddannelse, 87 pct. De unges uddannelsesvalg lader altså til at være stærkt præget af de tidligere generationers vej gennem uddannelsessystemet.

Tabel 5: Uddannelsesvalget efter grundskolen efter morens families uddannelseshistorik

Bedsteforældre		Mor		Den unge	
Ufaglært	38	Ufaglært	28	EUD	47
				Gymnasial	41
				Ingen	13
		Faglært	45	EUD	39
				Gymnasial	55
				Ingen	7
		Videregående uddannelse	26	EUD	18
				Gymnasial	78
				Ingen	4
Faglært	42	Ufaglært	21	EUD	40
				Gymnasial	50
				Ingen	10
		Faglært	45	EUD	34
				Gymnasial	60
				Ingen	6
		Videregående uddannelse	34	EUD	16
				Gymnasial	80
				Ingen	3
Videregående uddannelse	20	Ufaglært	13	EUD	27
				Gymnasial	65
				Ingen	8
		Faglært	24	EUD	28
				Gymnasial	67
				Ingen	5
		Videregående uddannelse	63	EUD	9
				Gymnasial	87
				Ingen	3

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Det interessante er nu om den før fundne sammenhæng mellem den unges ungdomsuddannelsesvalg efter grundskolen genfindes, når vi ser nærmere på de unges valg efter en afbrudt ungdomsuddannelse, eller om der er tale om et nyt valgmønster.

I tabel 6 ses der nærmere på den unges ungdomsuddannelsesvalg ud fra uddannelseshistorikken på farens side af familien. I forhold til valget efter grundskolen ser vi igen, at faren højst sandsynligt er vokset op i et ufaglært hjem, mens faren selv er faglært, så denne sammenhæng er den samme som før. Forskellen kommer dog, når vi ser på den unges valg af ungdomsuddannelse. Ved den unges valg af ungdomsuddannelse så vi før, at andelen, som valgte en erhvervsuddannelse kun var højest, når både bedsteforældrene og faren var ufaglærte, mens vi nu på tværs af bedsteforældrenes uddannelsesniveau kan se, at så længe faren er ufaglært eller faglært vil den unge højst sandsynligt vælge en erhvervsuddannelse efter afbryde en ungdomsuddannelse. Hvis faren har en videregående uddannelse vil den unge igen vælge en gymnasial ungdomsuddannelse, hvor sandsynligheden igen er størst, når bedsteforældrene og faren har en videregående uddannelse.

Tabel 6: Uddannelsesvalget efter afbrudt ungdomsuddannelse efter farens families uddannelseshistorik

Bedsteforældre		Far		Den unge	
Ufaglært	47	Ufaglært	40	EUD	56
				Gymnasial	22
				Ingen	22
		Faglært	48	EUD	53
				Gymnasial	28
				Ingen	18
		Videregående uddannelse	12	EUD	35
				Gymnasial	45
				Ingen	19
Faglært	39	Ufaglært	27	EUD	52
				Gymnasial	26
				Ingen	22
		Faglært	54	EUD	51
				Gymnasial	31
				Ingen	19
		Videregående uddannelse	19	EUD	34
				Gymnasial	47
				Ingen	19
Videregående uddannelse	14	Ufaglært	22	EUD	42
				Gymnasial	36
				Ingen	22
		Faglært	36	EUD	46
				Gymnasial	35
				Ingen	19
		Videregående uddannelse	42	EUD	25
				Gymnasial	55
				Ingen	20

Kilde: Egne beregninger på registerdata

I tabel 7 ses der nærmere på morens side af familien i forhold til valget af en ny ungdomsuddannelse efter en afbrudt ungdomsuddannelses. I forhold til valget efter grundskolen ses det nu, at andelen af mødre, der kommer fra et ufaglært hjem, er større end andelen som kommer fra et faglært hjem, når der ses på valget efter en afbrudt ungdomsuddannelse.

Igen ser vi, at moren højst sandsynlig er faglært når det drejer sig om den unges uddannelsesvalg, hvor det igen kun er, når moren har en videregående uddannelse, at den unge i højere grad vælger en gymnasial ungdomsuddannelse, mens valget af en erhvervsuddannelse er højere, når moren er ufaglært eller faglært. Den højeste sandsynlighed for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse er, når bedsteforældrene og moren er ufaglærte, mens den højeste sandsynlighed for, at den unge vælger en gymnasial ungdomsuddannelse er, når en af morens forældre og moren selv har taget en videregående uddannelse.

Tabel 7: Uddannelsesvalget efter afbrudt ungdomsuddannelse efter morens families uddannelseshistorik

Bedsteforældre		Mor		Den unge	
Ufaglært	43	Ufaglært	37	EUD	57
				Gymnasial	20
				Ingen	22
		Faglært	44	EUD	54
				Gymnasial	27
				Ingen	19
		Videregående uddannelse	19	EUD	39
				Gymnasial	41
				Ingen	19
Faglært	42	Ufaglært	27	EUD	54
				Gymnasial	24
				Ingen	22
		Faglært	47	EUD	51
				Gymnasial	30
				Ingen	19
		Videregående uddannelse	26	EUD	36
				Gymnasial	44
				Ingen	20
Videregående uddannelse	15	Ufaglært	18	EUD	45
				Gymnasial	33
				Ingen	22
		Faglært	30	EUD	47
				Gymnasial	35
				Ingen	19
		Videregående uddannelse	52	EUD	28
				Gymnasial	51
				Ingen	21

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Sammenhængene mellem den unges ungdomsuddannelsesvalg og henholdsvis far og mor samt deres forældre afhænger af, hvornår der ses på den unges valg. Den unges ungdomsuddannelsesvalg efter en afbrudt ungdomsuddannelse lader til i højere grad at være præget af familiens uddannelseshistorik, mens valget efter grundskolen i langt højere grad lader til at pege mod det generelle uddannelsesløft.

4 Resultater

I dette kapitel belyses betydningen af bedsteforældres og forældres uddannelses- og arbejdsmarkedshistorik i forhold til, hvordan den unge vælger ungdomsuddannelse efter afsluttet grundskole, eller når den unge skal vælge igen efter at have afbrudt en ungdomsuddannelse.

Først ser vi nærmere på bedsteforældrenes og forældrenes højeste fuldførte uddannelse, og sammenhængen med den unges valg af en erhvervsuddannelse. Grundet de tidligere beskrevet udfordringer ved at sammenligne inden for generationer, køres modellen med uddannelsestid og uddannelsesniveau. Derudover ses der også nærmere på, hvad tidligere generationers valg af erhvervsuddannelse betyder i forhold til om den unge er mere tilbøjelig til at vælge en erhvervsuddannelse eller ej. Dernæst ses der nærmere på sammenhængen mellem bedsteforældres og forældres arbejdsmarkedshistorik, og den unges valg af en erhvervsuddannelse.

4.1 Sammenhængen mellem tidligere generationers uddannelse og den unges uddannelsesvalg

I tabel 8 ses der nærmere på, hvad tiden som bedsteforældre og forældrene har brugt på at uddanne sig har af betydning for, om den unge vælger en erhvervsuddannelse eller ej. Generelt ses det af tabellen, at desto længere tid den unges bedstemødre, bedstefædre, far og mor har brugt på at uddanne sig, desto lavere er sandsynligheden for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse både efter afsluttet grundskole og efter en afbrudt ungdomsuddannelse. Dem, der har største betydning for den unges uddannelsesvalg er forældrene, hvor især mors uddannelsestid lader til at have størst indflydelse på den unges valg. Et års ekstra uddannelse for den unges mor betyder, at den unge efter grundskolen har 1,5 procentpoint mindre sandsynlighed for at vælge en erhvervsuddannelse, mens et års ekstra uddannelse for mor efter en afbrudt ungdomsuddannelse sænker sandsynligheden med 1 procentpoint. I bedsteforældregenerationen er det også kvinderne, der har størst betydning for den unges valg af ungdomsuddannelse. Hvis mormor eller farmor har et ekstra års uddannelse betyder det et fald i sandsynligheden for, om den unge vælger en erhvervsuddannelse på 0,4 procentpoint efter grundskolen og 0,3 procentpoint efter en afbrudt ungdomsuddannelse.

Mors og bedstemødrenes større betydning kan skyldes, at det traditionelt set har været kvinderne, der har stået for hjemmet, og dermed været mere i kontakt med børnene gennem opdragelsen (Kleven 2018). Dermed vil det også betyde, at i den indirekte betydning af bedstegenerationen er betydningen af bedstemødrene stærkere end bedstefædrene.

Tabel 8: Betydningen af bedsteforældre og forældres uddannelsestid

	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse
Fars uddannelsestid	-0,01* 0,0002	-0,01* 0,0005
Mors uddannelsestid	-0,01* 0,0002	-0,01* 0,0005
Farfars uddannelsestid	-0,00* 0,0002	-0,00* 0,0005
Farmors uddannelsestid	-0,00* 0,0002	-0,00* 0,0005
Morfars uddannelsestid	-0,00* 0,0002	-0,00* 0,0004
Mormors uddannelsestid	-0,00* 0,0002	-0,00* 0,0005
R ²	0,34	0,13
Antal observationer	626.192	187.165

Kilde: Egne beregninger på registerdata

* indikerer signifikans på 5 pct.

Da der i tabel 8 blev benyttet den normerede uddannelsestid til at finde den tid, bedsteforældrenes og forældrenes har brugt på uddannelse, er analysen også foretaget med niveauet for bedsteforældrene og forældrenes højeste fuldførte uddannelse, som er vist i tabel 9. Her ses det, at desto højere uddannelsesniveau, svarende til længere uddannelsestid, den unges bedsteforældre og forældre har gennemført, desto lavere er sandsynligheden for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse - her er sammenligningen i forhold til ufaglærte bedsteforældre og forældre. Desuden ses det igen, at forældrene har større betydning end bedsteforældrene, og at det er mors uddannelsesniveau, der betyder mest - sammenlignet med en ufaglært mor. Her drejer det sig specifikt om erhvervsakademi- og universitetsuddannelserne, hvor mødre med disse uddannelser mindsker sandsynligheden for at deres børn tager en erhvervsuddannelse i højere grad set i forhold til fædres betydning i forhold til ufaglærte fædre, mens størrelsen er ens for professionsbacheloruddannelserne.

I bedsteforældre generationen ses der en anden sammenhæng: Her er sandsynligheden lavere for, at den unge vælger en erhverv, hvis bedstemor er faglært eller har taget erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelse både efter afsluttet grundskole og efter en afbrudt ungdomsuddannelse. For bedstefædre ses ligeledes en mindskelse af sandsynligheden for, at barnebarnet vælger en erhvervsuddannelse dog større end for bedstemødrene efter afsluttet grundskole, mens sandsynligheden mindskes mere for at tage en erhvervsuddannelse efter en afbrudt ungdomsuddannelse, når ens bedstemødre har taget en universitetsuddannelse i forhold til, hvis de var ufaglærte.

Tabel 9: Betydningen af bedsteforældre og forældres uddannelsesniveau

	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse
	Far	
- Faglært	0,00* 0,0014	0,01* 0,0029

- KVVU	-0,04*	0,0025	-0,01*	0,0061
- MVU	-0,08*	0,0019	-0,06*	0,0047
- LVU	-0,11*	0,0022	-0,11*	0,0066
Mor				
- Faglært	-0,00*	0,0015	0,01*	0,0030
- KVVU	-0,05*	0,0029	-0,03*	0,0070
- MVU	-0,08*	0,0017	-0,06*	0,0038
- LVU	-0,12*	0,0027	-0,13*	0,0077
Farfar				
- Faglært	-0,00*	0,0014	0,00	0,0031
- KVVU	-0,00	0,0043	0,01	0,0100
- MVU	-0,02*	0,0027	-0,01	0,0067
- LVU	-0,04*	0,0038	-0,04*	0,0098
Farmor				
- Faglært	-0,01*	0,0015	-0,01	0,0034
- KVVU	-0,01	0,0058	-0,02	0,0138
- MVU	-0,02*	0,0025	-0,02*	0,0062
- LVU	-0,03*	0,0080	-0,06*	0,0191
Morfar				
- Faglært	-0,00	0,0013	0,00	0,0029
- KVVU	-0,01*	0,0039	0,00	0,0094
- MVU	-0,02*	0,0025	-0,02*	0,0061
- LVU	-0,05*	0,0036	-0,03*	0,0092
Mormor				
- Faglært	-0,01*	0,0014	-0,00	0,0032
- KVVU	-0,03*	0,0051	-0,01	0,0128
- MVU	-0,02*	0,0024	-0,02*	0,0057
- LVU	-0,03*	0,0074	-0,05*	0,0173
R ²	0,35		0,13	
Antal observationer	626192		187.165	

Kilde: Egne beregninger på registerdata

** indikerer signifikans på 5 pct.*

Tabel 10 viser, om der findes en intergenerational fastholdelse af uddannelsesvalget, fx om valget af en erhvervsuddannelse er et familievalg, eller om det er den unge selv, som træffer valget. I tabellen ses en positiv sammenhæng mellem den unges valg af en erhvervsuddannelse og det, at forældrene selv er faglærte. Mor har igen den største betydning, hvor det at have en faglært mor, både ved valget efter grundskolen og efter en afbrudt ungdomsuddannelse, øger sandsynligheden for at vælge en erhvervsuddannelse med 5 procentpoint. En faglært far betyder, at den unge med 4 procentpoint større sandsynlighed vælger en erhvervsuddannelse efter grundskolen, mens det øger sandsynligheden med 3 procentpoint efter en afbrudt ungdomsuddannelse. I bedsteforældregenerationen ses det, at farfar ingen betydning har for den unges uddannelsesvalg, mens det, at morfar er faglært øger sandsynligheden med 1 procentpoint for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse både efter grundskolen og efter en afbrudt ungdomsuddannelse. Dermed ses det også her, at mors side er mere udslagsgivende for den unges ungdomsuddannelsesvalg. For begge bedstemødre ses det, at det, at de er faglærte, vil betyde et fald i sandsynligheden for barnebarnets valg af en erhvervsuddannelse på 1 procentpoint - både efter afsluttet grundskole og en afbrudt ungdomsuddannelse. Denne negative sammenhæng kan skyldes, at der hos bedstemødrene måles på forskellen fra det generelle uddannelsesløft; hvor det, at kvinder tog en uddannelse i denne generation var et løft i forhold til tidligere eller sågar normalen, hvor kvinder hovedsagligt var ufaglærte. Dette skal også ses i lyset af den generelle udvikling på arbejdsmarkedet, hvor uddannelse i langt højere grad end tidligere er blevet adgangsgivende til beskæftigelse.

Den intergenerational sammenhæng mellem uddannelsesvalgene ses, når både bedstemor og en af forældrene er faglærte. Dette vil i begge tilfælde øge den unges sandsynlighed for at vælge en erhvervsuddannelse med 1 procentpoint. Koblingen mellem forældre og bedstefar ses kun ved valget efter grundskolen. Her vil en faglært far og farfar betyde en øget sandsynlighed i valget af en erhvervsuddannelse, mens faglært mor og morfar mindsker sandsynligheden.

Tabel 10: Betydningen af bedsteforældre og forældres valg af en erhvervsuddannelse

	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse
Far faglært	0,04*	0,03*
	0,0014	0,0031
Farfar faglært	0,00	0,01
	0,0019	0,0041
Farmor faglært	-0,01*	-0,01*
	0,0021	0,0046
Far og farmor faglært	0,01*	0,01*
	0,0028	0,0064
Far og farfar faglært	0,01*	0,00
	0,0025	0,0057
Mor faglært	0,05*	0,05*
	0,0015	0,0032
Morfar faglært	0,01*	0,01*
	0,0017	0,0037
Mormor faglært	-0,01*	-0,01*
	0,0018	0,0040
Mor og mormor faglært	0,01*	0,01*
	0,0026	0,0059
Mor og morfar faglært	-0,01*	-0,00
	0,0024	0,0054
R ²	0,34	0,13
Antal observationer	626.192	187.165

Kilde: Egne beregninger på registerdata

* indikerer signifikans på 5 pct.

4.2 Sammenhængen mellem tidligere generationers arbejdsmarkedshistorik og den unges uddannelsesvalg

I dette afsnit undersøges, om der eksisterer en sammenhæng mellem det, at den unges bedsteforældre eller forældre har været selvstændige eller topledere i forhold til at være lønmodtagere, og den unges valg af en erhvervsuddannelse. Derudover ses der også nærmere på, hvilken betydning den årlige lønindkomst har.

Tabel 11 viser resultaterne fra de to modeller med uddannelsestid og -niveau. Forskellen mellem de to modeller skal ses i størrelsen af de enkelte koefficienter og ikke i, om sammenhængen mellem den enkelte faktor og den unges uddannelsesvalg er positiv eller negativ. Dog er der visse steder forskel i, hvorvidt den fundne sammenhæng er signifikant eller ej.

Igen ses, at det er forældregenerationen, der har størst betydning for den unges valg af en erhvervsuddannelse. Som tidligere skal dette ses i lyset af, at det er mor og far som oftest er i direkte kontakt med barnet. Både for mor og far findes, at desto højere løn samt om de har været topleder eller selvstændig betyder en lavere sandsynlighed for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse.

Ligesom tidligere ses også her, at det er mors side af familien, der har største betydning for, om den unge vælger en erhvervsuddannelse eller ej. Det er især morfars arbejdsmarkedstatus, der har betydning for den unges uddannelsesvalg: Hvis morfaren har været selvstændig eller topleder, mindskes sandsynligheden for at vælge en erhvervsuddannelse efter grundskolen, mens det efter en afbrudt ungdomsuddannelse ses, at desto højere morfarens årlige løn var, desto lavere er sandsynligheden for at vælge en erhvervsuddannelse. For så vidt angår mormor, er det kun er lønnen, der påvirker sandsynligheden for, at barnebarnet vælger en erhvervsuddannelse; her ses en positiv sammenhæng imellem desto højere løn mormoren opnåede ude på arbejdsmarkedet, desto højere

sandsynlighed er der for, at barnebarnet vælger en erhvervsuddannelse. Det samme ses for farmor, mens det for farfar kun har betydning, hvis han har været topleder. Hvis farfar har været topleder, betyder dette en lavere sandsynlighed for, at den unge vælger en erhvervsuddannelse. Den fundne sammenhæng mellem bedstemødrenes løn og den unges uddannelsesvalg kan skyldes, at familien er mere orienteret mod arbejdsmarkedet end uddannelsessystemet, og at det mere er familienormen at arbejde end at uddanne sig.

Tabel 11: Betydningen af bedsteforældre og forældres valg af en erhvervsuddannelse

	Efter grundskolen		Efter afbrudt ungdomsuddannelse	
	Uddannelsestid	Uddannelsesniveau	Uddannelsestid	Uddannelsesniveau
Far				
Løn	-0,03*	-0,03*	-0,02*	-0,02*
	0,0015	0,0015	0,0030	0,0031
Selvstændig	-0,01*	-0,01*	-0,01*	-0,01*
	0,0013	0,0013	0,0028	0,0029
Topleder	-0,04*	-0,04*	-0,03*	-0,02*
	0,0017	0,0016	0,0038	0,0039
Mor				
Løn	-0,04*	-0,06*	-0,02*	-0,03*
	0,0022	0,0022	0,0045	0,0045
Selvstændig	-0,01*	-0,01*	-0,01*	-0,01*
	0,0016	0,0016	0,0034	0,0035
Topleder	-0,03*	-0,02*	-0,02*	-0,01*
	0,0024	0,0024	0,0054	0,0055
Farfar				
Løn	0,00	0,00	-0,00	-0,00
	0,0008	0,0009	0,0018	0,0019
Selvstændig	-0,00	-0,00	-0,00	-0,00
	0,0014	0,0014	0,0032	0,0032
Topleder	-0,01*	-0,01*	-0,01	-0,01
	0,0023	0,0023	0,0054	0,0054
Farmor				
Løn	0,01*	0,01*	0,02*	0,01*
	0,0013	0,0013	0,0029	0,0030
Selvstændig	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,0018	0,0017	0,0041	0,0041
Topleder	-0,00	-0,00	-0,02	-0,02
	0,0049	0,0049	0,0113	0,0114
Morfar				
Løn	-0,00	0,00	-0,00*	-0,00*
	0,0008	0,0009	0,0018	0,0019
Selvstændig	-0,01*	-0,01*	-0,01	-0,01
	0,0013	0,0013	0,0031	0,0031
Topleder	-0,01*	-0,01*	-0,01	-0,01
	0,0022	0,0021	0,0050	0,0050
Mormor				
Løn	0,01*	0,00*	0,01*	0,00
	0,0013	0,0013	0,0029	0,0029
Selvstændig	0,00	0,00	-0,00	0,00
	0,0017	0,0017	0,0038	0,0038
Topleder	-0,00	0,00	0,00	0,00
	0,0045	0,0044	0,0103	0,0104
R ²	0,34	0,35	0,13	0,13
Antal obs.	626.192	626.192	187.165	187.165

Kilde: Egne beregninger på registerdata

* indikerer signifikans på 5 pct.

5 Følsomhedsanalyse

I dette afsnit ses der nærmere på, hvilken betydning det har på resultaterne, når de unge uden oplyste karakterer i dansk og matematik medtages i analysen. Dette betyder, at gennemsnitskaraktererne i dansk og matematik udelades fra modellen, og dermed må det forventes, at estimaterne variere fra tidligere, da der ikke længere kontrolleres for den unges eget faglige niveau. Derfor vil det kun være relevant at se nærmere på om fortegnene for de fundne resultater skifter.

I tabel 12 vises resultaterne fra modellen med interaktionen mellem de tidligere generationers valg af en erhvervsuddannelse eller ej, hvor der blev set nærmere på, om der eksisterede en intergenerational fastholdelse i uddannelsesvalget. Grunden til, at der kun er vist resultatet for uddannelsesinteraktionsmodellen skyldes, at det var et af de mere interessante resultater.

Tabel 22: Inddragelse af grundskolekarakterers betydning

	Med karakterer		Uden karakterer	
	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse
Far eud	0,04* 0,0014	0,03* 0,0031	0,05* 0,0014	0,03* 0,0029
Farfar eud	0,00 0,0019	0,01 0,0041	0,00 0,0019	0,00 0,0039
Farmor eud	-0,01* 0,0021	-0,01* 0,0046	-0,03* 0,0021	-0,02* 0,0043
Far og farmor eud	0,01* 0,0028	0,01* 0,0064	0,03* 0,0029	0,02* 0,0060
Far og farfar eud	0,01* 0,0025	0,00 0,0057	0,01* 0,0026	0,01 0,0053
Mor eud	0,05* 0,0015	0,05* 0,0032	0,09* 0,0015	0,05* 0,0030
Morfar eud	0,01* 0,0017	0,01* 0,0037	0,00 0,0019	0,01* 0,0034
Mormor eud	-0,01* 0,0018	-0,01* 0,0040	-0,03* 0,0021	-0,01* 0,0038
Mor og mormor eud	0,01* 0,0026	0,01* 0,0059	0,03* 0,0029	0,02* 0,0056
Mor og morfar eud	-0,01* 0,0024	-0,00 0,0054	-0,01* 0,0026	-0,00 0,0050
R ²	0,34	0,13	0,11	0,09
Antal obs.	626.192	187.165	668.460	210.178

Kilde: Egne beregninger på registerdata

* indikerer signifikans på 5 pct.

Tabellen viser, at der ikke er den store forskel mellem resultaterne med og uden karaktererne i danske og matematik. Som forventet ses det, at estimerne for de fleste faktorer er numerisk større, når karaktererne fjernes fra modellen, end når karaktererne medtages. Den eneste forskel mellem de to modeller er, at hvorvidt morfar har en erhvervsuddannelse eller ej ikke har nogen betydning for den unges valg af en erhvervsuddannelse efter grundskolen, når karaktererne i dansk og matematik udelades.

De tidligere fundne resultater og beskrevne mulige sammenhænge lader altså til ikke at afhænge af vores betingelse om inddragelse af karaktererne i dansk og matematik fra grundskolen. I forhold til de andre modeller findes også her, at udeladelsen af grundskolekarakterer har betydning for de fundne estimer, men ikke for resultaterne i sig selv.

6 Litteratur

Boll, C. og Hoffmann, M. (2015): "It's not all about parents' education, it also matters what they do. Parents' employment and children's school success in Germany". Hamburg Institute of International Economics. HWWI Research Paper 162.

Chan, T. og Boliver, V. (2013): "The Grandparents Effect in Social Mobility. Evidence from British Birth Cohort Studies". American Sociological Review, Vol. 78, No. 4, pp. 662-678

DEA (2015): "Social mobilitet og VEU".

Kleven, H., Landais, C. og Søgaard, J. (2018): "Children and Gender Inequality: Evidence from Denmark". NBER Working Paper NO: 24219.

Lindahl, M., Palme, M., Massih, S. og Sjögren, A. (2015): "Long-Term Intergenerational Persistence of Human Capital. An Empirical Analysis of Four Generations". The Journal of Human Resources, Vol. 50, No. 1.

Møllegaard, S. og Jæger, M. (2015): "The effect of grandparents' economic, cultural, and social capital on grandchildren's educational success". Research in Social Stratification and Mobility 42(2015) 11-19.

7 Appendiks

I dette appendiks præsenteres de fulde resultattabeller fra analyserne i Kapitel 4, der blev anvendt til at analysere, om der var en sammenhæng mellem bedsteforældre og forældres uddannelses- og arbejdsmarkedshistorik samt forskelle i fødselsåret for forældre- og bedsteforældregenerationen.

7.1 De fulde resultattabeller til tabel 8, 9, 10 og 11

Tabel 13: Fuld resultattabel til tabel 8 og 11

	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse
Mand	0,10* 0,0012	0,07* 0,0026
Nydanser	-0,15* 0,0042	-0,18* 0,0085
Hjemmeboende	0,02* 0,0048	-0,01* 0,0042
Alder		-0,01* 0,0009
10. klasse	-0,03* 0,0011	
Afbrudt EUD		0,16* 0,0029
Dansk karakter	-0,06* 0,0003	-0,04* 0,0007
Matematik karakter	-0,04* 0,0002	-0,02* 0,0005
Far løn	-0,03* 0,0015	-0,02* 0,0030
Mor løn	-0,04* 0,0022	-0,02* 0,0045
Far uddannelsestid	-0,01* 0,0002	-0,01* 0,0005
Mor uddannelsestid	-0,01* 0,0002	-0,01* 0,0005
Far selvstændig	-0,01* 0,0013	-0,01* 0,0028
Far topleder	-0,04* 0,0017	-0,03* 0,0038
Mor selvstændig	-0,01* 0,0016	-0,01* 0,0034
Mor topleder	-0,03* 0,0024	-0,02* 0,0054
Farfar løn	0,00 0,0008	0,00 0,0018

Farmor løn	0,01* 0,0013	0,02* 0,0029
Farfar uddannelsestid	0,00* 0,0002	0,00* 0,0005
Farmor uddannelsestid	0,00* 0,0002	0,00* 0,0005
Far selvstændig	0,00 0,0014	0,00 0,0032
Far topleder	-0,01* 0,0023	-0,01 0,0054
Mor selvstændig	0,00 0,0018	0,00 0,0041
Mor topleder	0,00 0,0049	-0,02 0,0113
Farfar løn	0,00 0,0008	0,00* 0,0018
Farmor løn	0,01* 0,0013	0,01* 0,0029
Morfar uddannelsestid	0,00* 0,0002	0,00* 0,0004
Mormor uddannelsestid	0,00* 0,0002	0,00* 0,0005
Morfar selvstændig	-0,01* 0,0013	-0,01 0,0031
Morfar topleder	-0,01* 0,0022	-0,01 0,0050
Mormor selvstændig	0,00 0,0017	0,00 0,0038
Mormor topleder	0,00 0,0045	0,00 0,0103
År		
2005	-0,01* 0,0029	0,00 0,0071
2006	-0,03* 0,0028	-0,01 0,0068
2007	-0,01* 0,0029	-0,02* 0,0067
2008	0,02* 0,0030	-0,01 0,0066
2009	-0,02* 0,0029	-0,08* 0,0068
2010	-0,02* 0,0029	-0,08* 0,0068
2011	-0,07* 0,0027	-0,10* 0,0067

2012	-0,06* 0,0028	-0,12* 0,0066
2013	-0,07* 0,0028	-0,12* 0,0067
2014	-0,07* 0,0029	-0,18* 0,0066
2015	-0,07* 0,0029	-0,24* 0,0067
Region		
Sjælland	0,03* 0,0016	0,04* 0,0037
Syddanmark	0,04* 0,0021	0,03* 0,0045
Midtjylland	0,01* 0,0017	0,04* 0,0038
Nordjylland	0,03* 0,0017	0,04* 0,0036
Manglende mor	-0,04 0,0437	-0,05 0,0799
Manglende far	-0,03* 0,0067	-0,02 0,0134
Manglende farmor	-0,02* 0,0035	-0,01 0,0073
Manglende farfar	-0,02* 0,0033	-0,02* 0,0068
Manglende mormor	-0,02* 0,0042	-0,03* 0,0083
Manglende morfar	-0,02* 0,0035	-0,01 0,0071

Kilde: Egne beregninger på registerdata

* indikerer signifikans på 5 pct.

Tabel 14: Fuld resultattabel til tabel 9 og tabel 11

	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse
Mand	0,10* 0,0011	0,07* 0,0026
Nydanser	-0,13* 0,0040	-0,16* 0,0084
Hjemmeboende	0,01* 0,0046	-0,01* 0,0042
Alder		-0,01* 0,0009

10. klasse	-0,03*	
	0,0011	
Afbrudt EUD		0,15*
		0,0029
Dansk karakter	-0,06*	-0,04*
	0,0003	0,0007
Matematik karakter	-0,04*	-0,02*
	0,0002	0,0005
Far løn	-0,03*	-0,02*
	0,0015	0,0031
Mor løn	-0,06*	-0,03*
	0,0022	0,0045
Fars uddannelsesniveau		
Faglært	0,00*	0,01*
	0,0014	0,0029
KVU	-0,04*	-0,01*
	0,0025	0,0061
MVU	-0,08*	-0,06*
	0,0019	0,0047
LVU	-0,11*	-0,11*
	0,0022	0,0066
Mors uddannelsesniveau		
Faglært	0,00*	0,01*
	0,0015	0,0030
KVU	-0,05*	-0,03*
	0,0029	0,0070
MVU	-0,08*	-0,06*
	0,0017	0,0038
LVU	-0,12*	-0,13*
	0,0027	0,0077
Far selvstændig	-0,01*	-0,01*
	0,0013	0,0029
Far topleder	-0,04*	-0,02*
	0,0016	0,0039
Mor selvstændig	-0,01*	-0,01*
	0,0016	0,0035
Mor topleder	-0,02*	-0,01*
	0,0024	0,0055
Farfar løn	0,00	0,00
	0,0009	0,0019
Farmor løn	0,01*	0,01*
	0,0013	0,0030
Farfars uddannelsesniveau		
Faglært	0,00*	0,00
	0,0014	0,0031

KVU	0,00 0,0043	0,01 0,0100
MVU	-0,02* 0,0027	-0,01 0,0067
LVU	-0,04* 0,0038	-0,04* 0,0098
Farmors uddannelsesniveau		
Faglært	-0,01* 0,0015	-0,01 0,0034
KVU	-0,01 0,0058	-0,02 0,0138
MVU	-0,02* 0,0025	-0,02* 0,0062
LVU	-0,03* 0,0080	-0,06* 0,0191
Farfar selvstændig	0,00 0,0014	0,00 0,0032
Farfar topleder	-0,01* 0,0023	-0,01 0,0054
Farmor selvstændig	0,00 0,0017	0,00 0,0041
Farmor topleder	0,00 0,0049	-0,02 0,0114
Morfar løn	0,00 0,0009	0,00* 0,0019
Mormor løn	0,00* 0,0013	0,00 0,0029
Morfars uddannelsesniveau		
Faglært	0,00 0,0013	0,00 0,0029
KVU	-0,01* 0,0039	0,00 0,0094
MVU	-0,02* 0,0025	-0,02* 0,0061
LVU	-0,05* 0,0036	-0,03* 0,0092
Mormors uddannelsesniveau		
Faglært	-0,01* 0,0014	0,00 0,0032
KVU	-0,03* 0,0051	-0,01 0,0128
MVU	-0,02* 0,0024	-0,02* 0,0057
LVU	-0,03* 0,0074	-0,05* 0,0173

Morfar selvstændig	-0,01* 0,0013	-0,01 0,0031
Morfar topleder	-0,01* 0,0021	-0,01 0,0050
Mormor selvstændig	0,00 0,0017	0,00 0,0038
Mormor topleder	0,00 0,0044	0,00 0,0104
År		
2005	-0,01* 0,0029	-0,01 0,0071
2006	-0,03* 0,0028	-0,01 0,0068
2007	-0,02* 0,0029	-0,02* 0,0067
2008	0,02* 0,0030	-0,01 0,0066
2009	-0,03* 0,0028	-0,08* 0,0068
2010	-0,03* 0,0029	-0,08* 0,0068
2011	-0,07* 0,0027	-0,11* 0,0067
2012	-0,06* 0,0027	-0,12* 0,0066
2013	-0,08* 0,0027	-0,13* 0,0067
2014	-0,08* 0,0028	-0,19* 0,0066
2015	-0,08* 0,0029	-0,25* 0,0066
Region		
Sjælland	0,02* 0,0016	0,03* 0,0037
Syddanmark	0,03* 0,0020	0,03* 0,0045
Midtjylland	0,01* 0,0017	0,04* 0,0038
Nordjylland	0,03* 0,0016	0,03* 0,0037
Manglende mor	-0,09* 0,0428	-0,07 0,0790
Manglende far	-0,05* 0,0065	-0,03* 0,0134

Manglende farmor	-0,02* 0,0034	-0,01 0,0072
Manglende farfar	-0,01* 0,0032	-0,02* 0,0068
Manglende mormor	-0,03* 0,0041	-0,03* 0,0083
Manglende morfar	-0,02* 0,0035	-0,01 0,0071

Kilde: Egne beregninger på registerdata

* indikerer signifikans på 5 pct.

Tabel 15: Fuld resultattabel til tabel 10

	Efter grundskolen	Efter afbrudt ungdomsuddannelse
Mand	0,09* 0,0012	0,06* 0,0026
Nydanser	-0,12* 0,0041	-0,15* 0,0084
Hjemmeboende	-0,00 0,0047	-0,02* 0,0042
Alder		-0,01* 0,0009
10. klasse	-0,03* 0,0011	
Afbrudt EUD		0,16* 0,0029
Dansk karakter	-0,07* 0,0003	-0,04* 0,0007
Matematik karakter	-0,04* 0,0002	-0,02* 0,0005
Far løn	-0,04* 0,0015	-0,03* 0,0031
Mor løn	-0,09* 0,0022	-0,06* 0,0043
Far EUD	0,04* 0,0014	0,03* 0,0031
Mor EUD	0,05* 0,0015	0,05* 0,0032
Far selvstændig	-0,01* 0,0013	-0,02* 0,0029
Far topleder	-0,05* 0,0017	-0,03* 0,0038
Mor selvstændig	-0,02* 0,0016	-0,01* 0,0034
Mor topleder	-0,03* 0,0024	-0,02* 0,0054

Farfar løn	-0,01*	-0,01*
	0,0008	0,0018
Farmor løn	0,00	0,01*
	0,0013	0,0029
Farfar EUD	0,00	0,01
	0,0019	0,0041
Farmor EUD	-0,01*	-0,01*
	0,0021	0,0046
Far farfar EUD	0,01*	0,01*
	0,0028	0,0064
Far farmor EUD	0,01*	0,00
	0,0025	0,0057
Far selvstændig	-0,01*	-0,01*
	0,0014	0,0032
Far topleder	-0,01*	-0,01*
	0,0023	0,0054
Mor selvstændig	0,00	0,00
	0,0018	0,0041
Mor topleder	-0,01*	-0,02
	0,0050	0,0113
Farfar løn	-0,01*	-0,01*
	0,0008	0,0018
Farmor løn	0,00*	0,00
	0,0013	0,0028
Morfar EUD	0,01*	0,01*
	0,0017	0,0037
Mormor EUD	-0,01*	-0,01*
	0,0018	0,0040
Mor morfar EUD	0,01*	0,01*
	0,0026	0,0059
Mor mormor EUD	-0,01*	0,00
	0,0024	0,0054
Morfar selvstændig	-0,02*	-0,01*
	0,0013	0,0030
Morfar topleder	-0,01*	-0,01*
	0,0022	0,0050
Mormor selvstændig	0,00	0,00
	0,0017	0,0038
Mormor topleder	-0,01	0,00
	0,0045	0,0103
År		
2005	-0,01*	-0,01
	0,0030	0,0071
2006	-0,04*	-0,01*
	0,0029	0,0068
2007	-0,02*	-0,02*
	0,0029	0,0067
2008	0,02*	-0,01
	0,0030	0,0066
2009	-0,03*	-0,08*
	0,0029	0,0068
2010	-0,03*	-0,08*
	0,0029	0,0067

2011	-0,08*	-0,11*
	0,0028	0,0066
2012	-0,07*	-0,13*
	0,0028	0,0066
2013	-0,09*	-0,14*
	0,0028	0,0067
2014	-0,08*	-0,20*
	0,0029	0,0066
2015	-0,08*	-0,25*
	0,0029	0,0066
Region		
Sjælland	0,03*	0,03*
	0,0016	0,0037
Syddanmark	0,04*	0,03*
	0,0021	0,0045
Midtjylland	0,02*	0,05*
	0,0017	0,0038
Nordjylland	0,04*	0,04*
	0,0017	0,0036
Manglende mor	-0,08	-0,07
	0,0457	0,0796
Manglende far	-0,03*	-0,02
	0,0068	0,0134
Manglende farmor	-0,03*	-0,02*
	0,0035	0,0072
Manglende farfar	-0,02*	-0,02*
	0,0033	0,0068
Manglende mormor	-0,03*	-0,03*
	0,0042	0,0083
Manglende morfar	-0,03*	-0,01*
	0,0036	0,0071

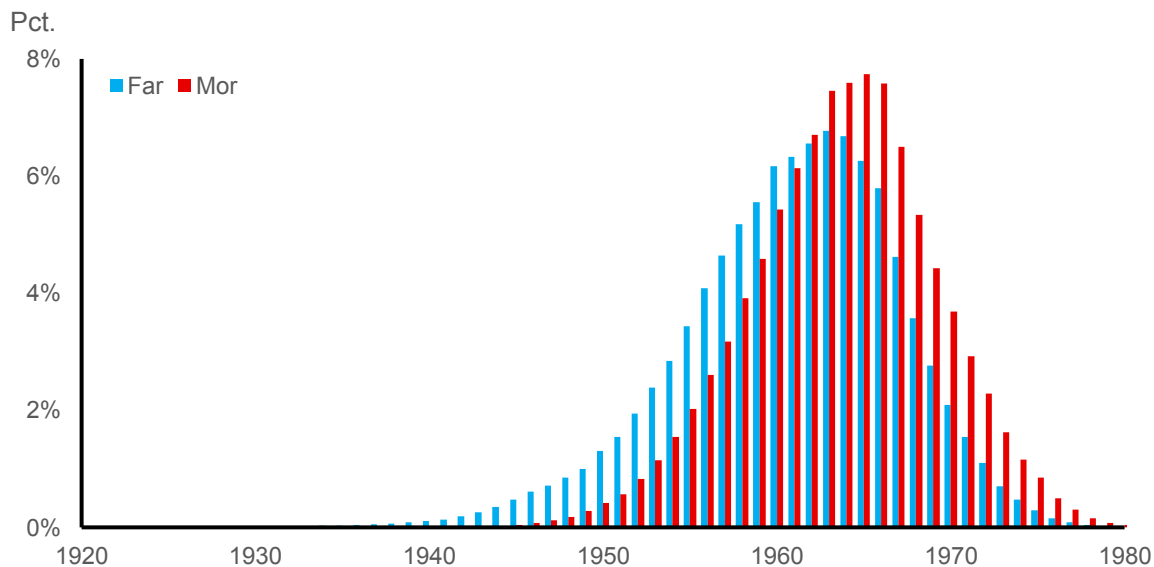
Kilde: Egne beregninger på registerdata

* indikerer signifikans på 5 pct.

7.2. Aldersforskelle i generationerne

I analysen forsøger vi at udligne forskelle inden for hver generation, der alene skyldes, hvornår det har været muligt for den enkelte at tage en uddannelse eller komme i beskæftigelse. I de fire efterfølgende figurer er vist forskellene i fødselsåret for personer i forældre- og bedsteforældregenerationen.

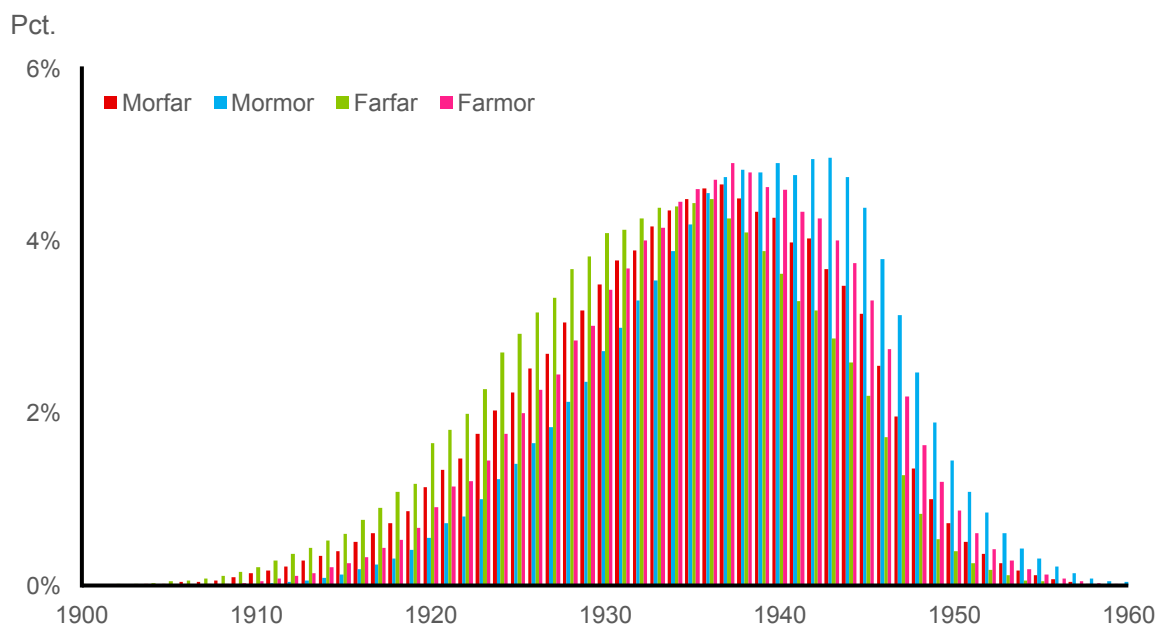
Figur 5: Fødselsår for forældre, afsluttet grundskole

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Anm.: Start- og slutår dækker over alle født før, efter og i disse

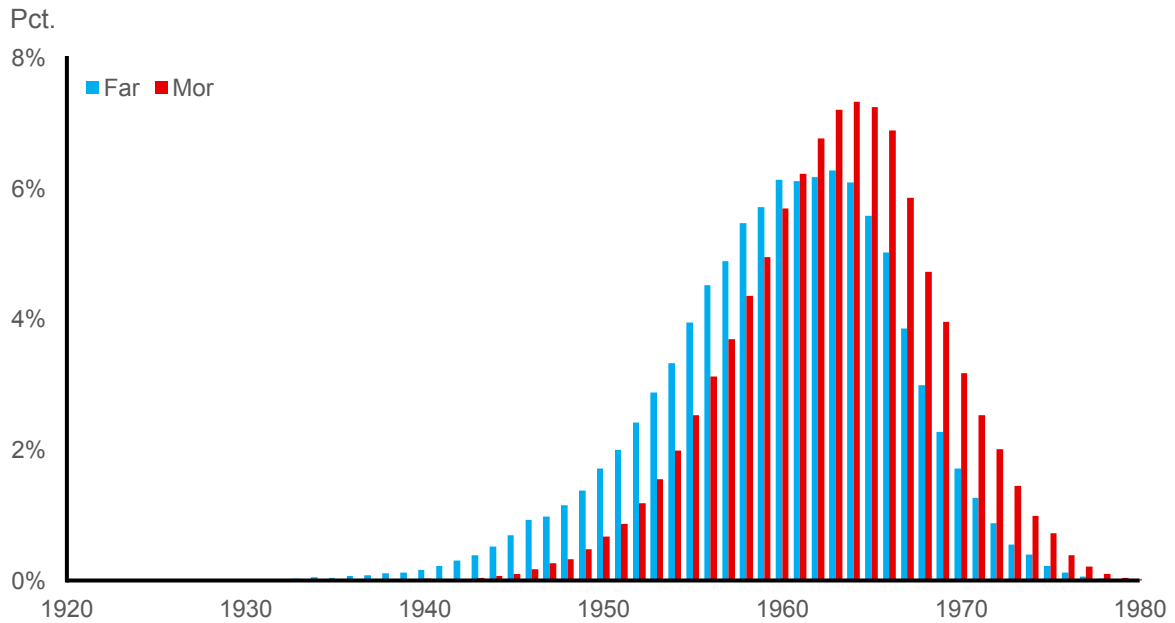
Figur 6: Fødselsår for bedsteforældre, afsluttet grundskole

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Anm.: Start- og slutår dækker over alle født før, efter og i disse

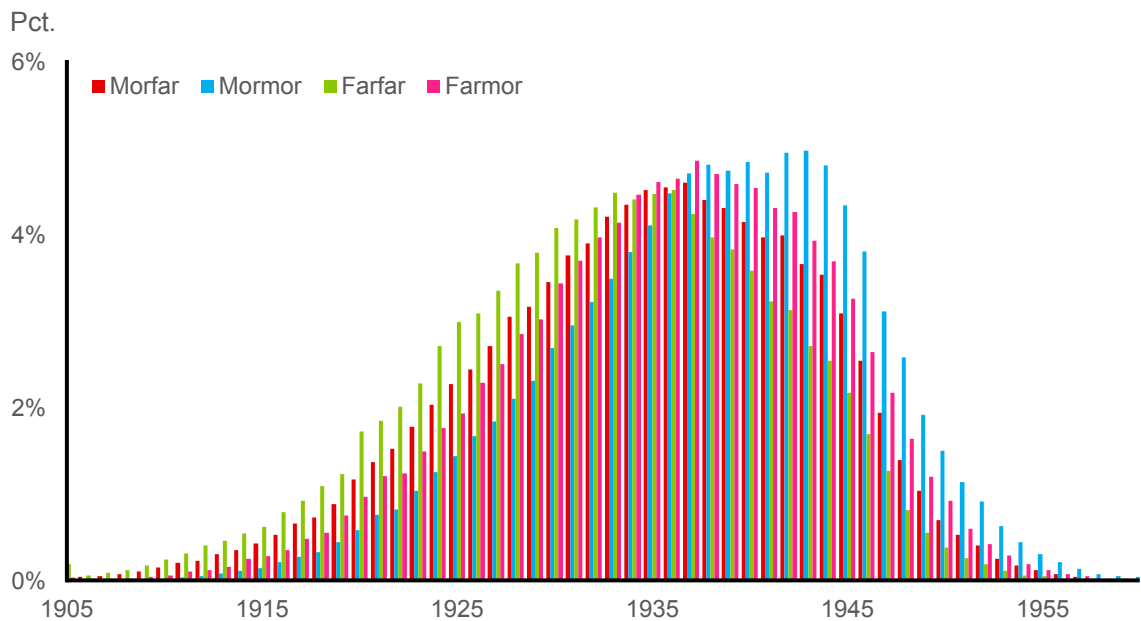
Figur 7: Fødselsår for forældre, afbrudt ungdomsuddannelse

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Anm.: Start- og slutår dækker over alle født før, efter og i disse

Figur 8: Fødselsår for bedsteforældre, afbrudt ungdomsuddannelse

Kilde: Egne beregninger på registerdata

Anm.: Start- og slutår dækker over alle født før, efter og i disse